

SOVJET-ESTLAND

Organ för Estlands Kommunistiska (b) Partis kommitté i Läänemaa.

Nr. 11 (22) II ärgängen

Torsdagen den 13 mars 1941

Pris 8 kop.

Lantbefolkningen uppskattar kooperativa rörelsens omdaning

I resolutionen, som mottogs av EK(b)P:s 4. kongress säges det: Oss förestår på det statliga och kooperativa handelsområdet 1) Att förplikta den statliga och kooperativa handelsorgan, att utvidga det merkantila nätet, isynnerhet av kolonialaffärer och kiosker, framförallt i arbetarnas distrikt.

2) Att ordna tillfredsställandet av de fattiga och medelstarka lantbrukarnas kulturella behov, därvid fästas särskild vikt vid lantushållningens grundläggande. Att i stor omfattning organisera arbetet för att förstora födoamnesressurerna genom gödning av svin, genom fiskeri, genom konservering av frukt och köksväxter osv.

3) Att genomföra de förestående valen av presidium och revisionskommisioner för konsumentkooperativa så, att med förnyandet av kooperativens ledande kadrer konsumentkooperationens omorganisering befästes enligt sovjetordningen.

Dessa partiets direktiv har man börjat uppfylla. Över hela landet pågår omorganiseringen av de kooperativa handelsföreningarna, vilket arbete utföres av ett tätt nät av organisatörer och aktivister. Nästan varje dag håller man i städerna och länens större centra folkstämmor, på vilka man förklarar kooperativa handelsföreningarnas nya stadgar, klarlägger vikten av sovjetmaktens kooperativa handelsföreningar och mottager nya medlemmar. Samtidigt revideras de tidigare medlemmarnas namnlister. Härvid har det framgått, att efter rensningen medlemsantalet på en del ställen minskat med mer än hälften. Detta bevisar, att i de tidigare kooperativa handelsföreningarna samlats en hel del element, som inte tillhörde den arbetande befolkningen såsom kulacker, gräbaroner m. fl. Enligt meddelanden från hela landet ser man, att den arbetande lantbefolkningen hyser stort intresse för de kooperativa handelsföreningarna. Enligt de nya stadgarna är det ju också dessa föreningars främsta uppgift, att sörja för tillfredsställandet av de behov det arbetande folket har på alla nödvändiga varor. Folket har besvarat övergången till nya grunder för de kooperativa handelsföreningarna

med att massvis träda in som medlemmar. De kooperativa handelsföreningarnas medlemsantal har på en kort tid två- och tredubblats. I Läänemaa har av det arbetande folket ett ansevärt antal deltagit i valen i de kooperativa handelsföreningarna. Så t. ex. har i Estlands svenskspråkiga Vormsö medlemsantalet stigit till 223. I Rikull har medlemsantalet stigit från 102 till 236 personer. Estlandssvenskarna deltog livligt i de kooperativa handelsföreningarnas stämmor och mottogo nya stadgar samt invalde som ledamöter människor, vilka äga det arbetande folkets förtroende.

Men på flera orter — så även i Rikull — hände det, att man vid valen av kooperativa handelsföreningarnas ledamöter ej höll fast vid de partiella givna direktiv, nämligen att åsidosätta folkfientliga element ur ledningen. Sådant får ej förekomma. Partiets direktiv är fullt klara, och dem måste man följa.

På landet finns det ännu ett stort antal föreningar, vilka ej ha gett livstecken ifrån sig på en tid. Till största delen sitta i dessas ledning funktionärer från klicktiden, vilka ej ge ett ljud ifrån sig. Men det ligger i lantbefolkningens allmänna intressen; att dessa företer reorganiseras och att i dem infördes aktiva element, som uppskatta socialismen, framför allt företrädare för arbetar- och lantungdomen.

Kamrat N. Karotamm gav på partiets kongress dessa uppgifter följande mål: "Det är nödvändigt att förbereda våra bönder för det socialistiska hushållet genom enkla kooperativa former. Hos oss kvarstår sedan den borgerliga ordningen flera slags lantushållningsföreningar, såsom maskinföreningar, vattenföreningar, mjölkföreningar, rasdjursföreningar o. s. v. Dessa kooperativa former måste man inställa enligt de nya förhållandena och ge dessa former ett nytt innehåll. Med hjälp av dessa enkla reformer förmå vi med ihärdigt arbete förbereda Estlands arbetande bönder för den kollektiva socialistiska lantushållningen, vi kunna lära dem och uppföra dem med stöd av efarenheter från det praktiska arbetet."

Kooperativernas ledning till det arbetande folket

I Läänemaa har kooperativernas medlemsantal starkt ökat

I förra veckan hade många kooperativa föreningar i Läänemaa sammanträd, i vilka man deltog mycket livligt. Man mottog nya stadgar och till de nya styrelserna valde man personer, som äro det arbetande folket trogna.

Vormsö Kooperativa Handelsförenings medlemsantal har ökat med 37 personer och hela dess antal uppgår nu till 223 personer. I styrelsen invaldes följande kamrater: Johan Häggblom, (ordförande), Johan Bröman, Johan Engdahl, Hans Bergström och Jaan Grauverk. I rik. kom. invaldes kamraterna A. Osterberg och Johan Ahlström.

Rikull Kooperativa Handelsförenings medlemsantal har ökat med 102 personer och antalet medlemmar uppgår till 236 personer. I styrelsen invaldes följande kamrater: Alfred Hedberg, Oskar Koinberg, August Boman, och Hans Kallaste. I revikom invaldes följande kamrater: J. Vesterman, A. Borrmann och Al. Kliss.

Bildningsfolkkommissariatet om utbildning för den arbetande ungdomen

I samband med den allmänna utvecklingen av socialismens uppbyggande i ESSR har bland det folk som uppstått brist på intelligens, som härstammar från det arbetande folket, särskilt på de poster, som fordrar högre utbildning. Därför är det nödvändigt att anordna kursor för det arbetande folkets ungdom, så att de kunna få tillträde till högre läroanstalter.

På grund av detta har ESSR:s Folkkommissariat bestämt att för alla, som ha avslutat 9-nde läskrets kurs, ordna en 6-månaders snabbkurs för avslutning av mellanskolan och för inträde i högre läroanstalter.

Till kursen mottagas sådana, som ha avlagt motsvarande prov och uppfyllt dess fordringar.

Kursernas förlägningsort och studietid samt läroplan fastställs av Bildnings Folkkommissariatet.

Till lärare bestämmas män med god pedagogisk förmåga och åt dem betalas även högre lön, vilken fastställs av Bildnings Folkkommissariatet.

Varje elev, som deltar i kursen, får ett stipendium på 200 rubel i månaden, läroböcker och annat tillbehör avgiftsfritt samt om eleven önskar, kan han även få avgiftsfritt bostad på internat. Studievägiffr vid kurserna finansieras.

Eleverna, som delta i kurserna, få avbryta sitt arbete så länge kursen räcker, varvid de efter kursens avslutning återfå sin arbetsplats.

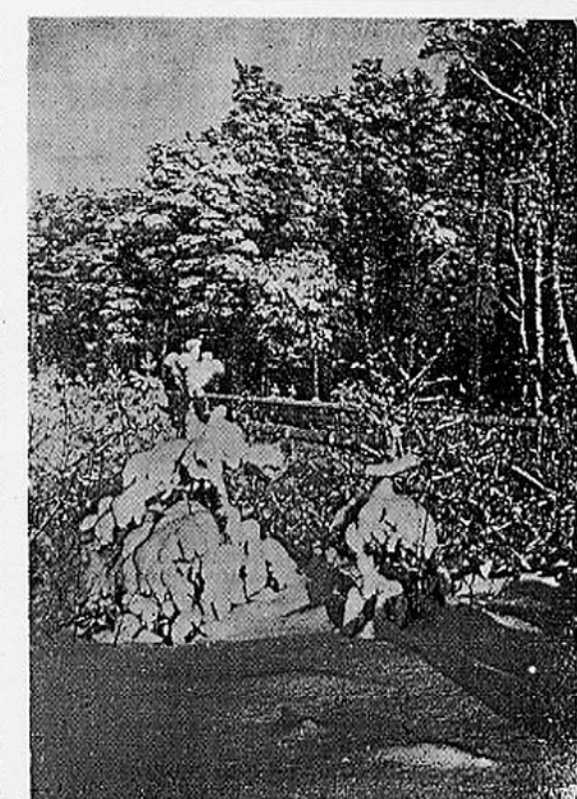
Beviljandet av kurserna avbryter inte elevernas arbetslag.

Hjälp åt fattigbönder och torpare i Lettland

Riga. (TASS) Lettlands SSR:s Folkkommissariat och Lettlands K(b)P:s CK fastställde den hjälp fattigbönder och torpare komma att åtnjuta.

För att föro fattigbönder med kor bestått man att under år 1941 köpa 37.700 kor och kalvar åt dem. För att få medel till köp av nötboskap ges det åt dem ett lån på 2.048.000 rubel. Förutom detta ges fattigbönderna som frälän 800 centner höfrö.

Förutom 50 maskin- och traktorstationer kommer det ännu att anläggas 517 maskin- och biståthushushållningspunkter — i medeltal en punkt för varje kommun. Till fattigbönderna kommer det att överlämnas de nationaliserade godsens skuldbrev. För byggande av bostadshus och lador för fattigbönderna byggnadsmaterial.

Skogen i vinterskrud.

Undervisningen för det arbetande folket på landet börjar

För uppfyllandet av EK(b)P:s IV kongress' beslut om den rätta tiden för värdaden, jordbrukarnas arbetsresultat och höjandet av landets kulturella nivå samt om bildandet av ESSR till ett föreläsningsinstitut för jordbrukarna kom alla politiska organisationer att tågas i användning för agitationarbete på landet. Vid Folkets Hus kommer det att grundas lantushållningssektioner, man börjar organisera Centralbyrå för lektörer och med lektörernas hjälp kommer det att hållas ständiga föreläsningar om jordbruket, boskapsvård, trädgårdsodlingen o. s. v. och anskaffandet av läroböcker som behandlar jordbruksfrågor underlättas för det arbetande folket. Vid Folkets Hus och kommunallhusen kommer det att anläggas rådgivningsbyråer för det arbetande folket.

I sovhuserna, kolhuserna och byarna kommer det att bildas röda hörn och klubbar, även kommer den socialistiska arbetstävlingen att organiseras på de olika arbetsområdena.

Kvinnodagen firades på Vormsö

Med anledning av den Kommunistiska Kvinnodagen hade man söndagen den 8 mars anordnat fest i Folkets Hus i Hullo. Festen började klockan 8 e. m. och man deltog mycket livligt i den. Omkring 700 personer hade samlats för att få närvara vid festligheterna. Detta visar, att den estlandssvenska kvinnan vet uppskatta de stora rättigheter som sovjetordningen har givit henne.

På festprogrammet stod tal av kvinnorna Sitnikova, Lindström och Laurits. Sedan följde deklamationer och sånger av ungdomen. Efter programmet slut följde dans och ringelekar. En riktig byfests känsla, vilken vormsöborna livligt uppskattade. Ett tack till styrelsen, som hade anordnat denna trevliga fest!

Lån åt jordbrukarna för köp av mineralgödsel och utsäde

Av USSR:s Lantushållningsbanks Kontor för Estland har man givit order att lantushållningens kreditföreningar att ge lån åt jordbrukarna för köp av mineralgödsel och utsäde.

För att erhålla lån bör lantagaren vända sig till den lokala kreditföreningen med motsvarande ansökan. Om det givna lånet ger kreditföreningen intyg, som överlämnas till den kooperativa handelsföreningens, som sedan utlämnar gödsel.

För köp av gödsel givna lån äro kortfristiga och skola avbetalas under detta år. På lånet betalas som ränta 5% pr år.

Vid lån för köp av utsäde bör jordbrukaren direkt sätta sig i förbindelse med den lokala kreditföreningen, som registrerar lantagarens ansökan och ger den vidare till USSR:s Lantushållningsbanks Kontor för Estland, som bestämmer lånets storlek och ger kreditföreningen order om utbetalning av lånet.

För att erhålla lån för köp av jordbruksredskap och maskiner kommer närmare upplysningar att ges senare.

Bönderna i Läänemaa förse sig med nya jordbruksredskap

Med att våren börjar närma sig har jordbrukarna i Läänemaa börjat laga de gamla jordbruksredskapen och köpa sig nya.

För att underlätta köpet av jordbruksredskap, har man i Läänemaa ordnat beställningen på jordbruksredskap kollektivt, det vill säga genom närmaste kooperativförening.

Så har man hittills genom föreningens avgiitt kollektiva beställningar åt sju föreningar på sammanlagt 275 plogar för en häst och 160 plogar för två hästar, 35 sik-säckharvar, 29 fjäderharvar, 29 säningsplogar, 67 kultivatorer, 45 säningsharvar, 2150 plogbilar och många andra jordbruksredskap.

Allt detta visar, att bönderna i Läänemaa livligt förbereda sig för den förestående våren, då varje liten åkerlapp skall uppodlas och översås.

Till traktorstationerna även häststationer

I varje kommun en station

Enligt traktorstationernas program har i Läänemaa föresetts 4 traktorstationer. Under detta år träder en station i verksamhet. De andra, föresedda punkterna bli i reserv och träda i verksamhet i framtiden. Som det redan har meddelats, kommer vid anläggandet av traktorstationer traktorerna inte att sändas ut över hela länet, utan bli vid sin förlägningsort och därifrån lånas de sedan ut för användning.

Men då de flesta jordbrukare, särskilt nybyggarna, inte äga några hästar, så är det nödvändigt att hjälpa dem. Därför kommer det i varje kommun att anläggas häststationer, som ha minst 10 hästar, vilka sedan stå till jordbrukarnas förfogande. På måndagen utsändes av Läänemaa verkställandekommitté kommissioner, som komma att utreda, var det är bäst att an-

lägga häststationer. Hushållningen där bör vara förebildlig och jorden bör vara på 30—60 ha. Med anläggandet av statliga traktorstationer blir det mycket lättare för fattigbönder och torpare att få hästarbetskraft.

Läsestugor i byarna

Folkkommissariatet för Bildning har börjat förbereda för att grunda läsestugor på landet. Läsestugorna komma att förläggas till byarna och deras uppgift är att tillhandahålla tidningar och böcker för det arbetande folket på landet. I läsestugorna kommer det att anställas diskussioner om artiklar i tidningarna, man lyssnar radio o. s. v. I de andra unionsrepublikerna äro läsestugorna mycket populära och utbredda.

Förberedelser för vårsådden i Läänemaa

Oupplad och oönsad får ingen odlingsbär

Över hela ESSR gör man förberedelser för den första sovjetråden. Under den borgerliga regimen hade man ingen hushållsplan att arbeta efter. Nu förstår oss en ansvarig uppgift att organisera genomförandet av vårsådden.

I Läänemaa förbereder man sig intensivt för vårsådden. Lösning behövs först och främst foderfrågan, som berör nästan alla jordbrukare. Särskilt brännande är grovfordersfrågan på de orter, där man inte har upplad mycket jord. Även var upplad av djurfoder i början återställas.

Nu har fordringen på djurfoder växt betydligt och man finner inte transporterna till platsen så mycket som behövs. Här behövs det en bättre förordning.

För agronomerna och kommunernas verkställandekommittéer är redan sättningsplanen klar och de skola nu även klarlägga den för bönderna.

Särskilt stor vikt skall den ligga vid uppladplanen av små jordlappar. De små jordlapparna få inte vara obrukbara jord utan de skola uppladas och överlämnas med viken och annat hö.

Under det förra året var i Läänemaa 1360 ha överlämnad med viker, i år skall med viker överlämnas 8400 ha. Med grovkor skall i år överlämnas 635 ha mot 660 ha i fjol. Potatisarealen utökas i år till 7380 ha mot 6820 ha i fjol.

Jordlapp bil

I hushållningsplanen är på första plats boskapskötsel. Enligt planen skall i Läänemaa upplådas 8000 kalvar. Kornens antal i Läänemaa skall vid 1941 vara på 121 194 år nivå.

På förordningen av boskapsplanen skall det läsas mycket stor uppmärksamhet. På detta område har ju Läänemaa blivit efter de andra länen i Estland. Svårigheter vällar även detta, att rasdjuren skola hämtas från Järnmaa, ty på platsen finns det inte så mycket som det behövs.

Men svårigheterna övervinns. Medan under denna vinter har rasdjuren inhämtats från Järnmaa. F. n. finns det i Läänemaa 50-jurstationer och deras antal vill man öka till 65 i år.

Stor hjälp får bonden från MT-stationen. För det första har i Läänemaa anlagts en MT-station. Man har för avsikt att anslå en hästutrymningsspunkt i varje kommun och försörja därtill görsed.

F. n. är en del av Läänemaa gårdar utan ägare, men snart har det även klarlagts, vem som blir ägare till dessa.

För att framgångsrikt genomföra hushållningsplanen måste den agronomiska personalen, verkställandekommittéerna och den arbetande landbefolkningen utföra ett energiskt arbete, så att varje jordlapp blir upplad och överlämnad under den första socialistiska våren.

Notiser från Nuckö

Den internationella kommunistiska kvinnodagen firades på Nuckö

Lördagen den 8 mars firades den Internationella Kommunistiska Kvinnodagen på Nuckö. I Birkas folkskola hade ortens befolkning, mest kvinnor, samlats, där kamrat Sinivier talade om de stora rättigheter, som kvinnan har i Sovjetunionen och varför denna dag firades samt gav för hörens räkning en historisk överblick över de svårigheter, som kvinnorna överallt i världen haft att kämpa med, innan de erhölet samma rättigheter som mannen i samband.

Efter föredraget följde deklaration och dans.

I Klottorps folkskola hade folk samlats från Sultepa, Paraskura och Klottorps byar att fira denna dag. Folkskolförstärkaren H. Timmerman talade där om kvinnornas rättigheter för och nu i Sovjetunionen. Talaren påpekade bl. a., att största delen av kvinnorna i Tsar-Ryssland voro anställda och att denna företeelse numera har försvunnit. Nu är kvinnor och män likställda och sträva mot ett gemensamt mål, ett nytt samhälle byggande. Även där slutade sammanträdet med dans.

Nuckö kommuns verkställandekommittés omvärnads- och svinaveln

I Nuckö finns det inte många rassugor, varför kommunens bönder voro tvungna att alltid köpa sig grisar från torget i Hapsal eller på marknaderna. Men nu, då priset på grisarna är mycket högt, har Nuckö kommuns verkställandekommitté beslutat ta detta steg, att Birkas Folkhögskola i framtiden i större utsträckning skall försörja kommunen med grisar.

I dessa dagar besökte agronomen för Läänemaa svinavel Birkas för att lära känna förhållandena där. Det framgick, att skolan redan har fem sugor och nu märktes ännu några till. Men för att ännu mera utveckla svinaveln, har man för avsikt att utbygga svinstallet, så att man i framtiden kan hålla tio sugor där.

Det blir endast att hoppas, att samma lösning hade kommit till stånd även hos Vormsö och Riikü verkställandekommittéer.

Slut med fiskepekulationen

Vid ett sammanträde av ESSR-fiskerikontrollanter om den nya fiskeristrukturen i ESSR utträdde ESSR-fiskeristrukturens förordnande kamrat Kurg, att det först och främst skall göras slut på fiskepekulationen, som var förhärskande under den borgerliga regimen. Fiskarna hade gamla fångstredskap och levde i stor fattigdom. Vid avyttrandet av fiskarna till uppköparna, blev de ofta bedragna av dem och voro tvungna att sälja fisken till halva priset.

Att artellerna gör man nya fångstredskap och andra nödvändiga saker, så att fiskarna skulle bli större och fiskarna levnadsförhållanden förbättras. I Sovjetunionen är fiskelohoserna rika och fiskarna levnadsförhållanden mycket bra. All fisk kommer nu att uppköpas av Statens fiskcentral och därmed gör man slut med alla uppköpare-spekulanter.

För att utveckla fiskeridistriktet i ESSR kommer man att grunda fiskerier, arteller, som i framtiden även uppköpa fisken. Artellens medlemmar få sitt eget behov av fisk avgiftsfritt. När det gäller artellerna är möjligt att få större omfattning så är det naturligt att fiskarnas levnadsförhållanden i fiskelohoserna förbättras. Artellerna kunna direkt sälja sin fisk på det lokala torget men utan mellanhand. Legenderna, att alla fiskare som inträde i arteller förlora sina redskap, är inte sanna. Dessa legendes utsläppta skrämsel, som vilja hålla fiskarna borta från artellerna.

I framtiden kommer Fiskcentralen att sälja fiskredskap endast åt arteller och kooperativer.

Kooperativa handelsföreningen "Ökonoma" hade organisationssammanträde på Nuckö

Söndagen den 9 mars hade Kooperativa handelsföreningen "Ökonoma" i Hapsal sammankallat traktens bönder i Birkas folkskola. Sedan kamrat Raudsepp från Hapsal öppnat mötet och hälsat de samlade välkomna, gav han en kort överblick över de kooperativa handelsinförernas verksamhet. Han framhöll i sitt tal bl. a., att dessa handelsaffärer inte är någon enskild persons egendom, såsom fallet var med handelsbodarna under den kapitalistiska regimens tid ut på landsbygd, och från vilka vinsten gick i enskilda personers fickor, utan att de numera är allmänhetens egendom och att den vinst, som aflämnar likmar, går till allmänhetens bästa.

Sedan förklarade kamrat Raudsepp i korthet föreningens stadgar och tillräde de samlade att mankrant anmäla sig till medlemmar i affären. Efter detta korta anförande övergick man till val av fullmäktige bland medlemmarna i affärens avdelning på Nuckö.

Av de uppställda kandidaterna valdes till fullmäktige följande medlemmar: Väikre, Axel; Meister, Nikolai; Anavee, Kustav; Veermäe, Anton; Elu, Herbert; Kasse, Aug; Jõers, Adolf; Viik, Alexander; Schöberg, Anton; Kasele, Albert; Raidama, Axel; Schöberg, Vilh.; Aermas, Madis; Sedman, Valdemar; Meister, Alexander; Undo, Alexander; Sillimasson, Arter; Tihk, Juh.; Osterman, Kristof; Pöhl, Viktor; Nilsson, Andreas; Westerblom, Paul; Kruusam, Arnold; Sineveer, Ernestine.

Efter valet diskuterades olika problem rörande till affärsverksamheten, varvid bönderna framkomme med önskemål om de varor, som de ansåg borde skaffas till Nuckö delaffär. De valda representanterna skola samlas söndagen den 16 mars i Hapsal för att välja styrelse och dryfta frågor rörande till den kooperativa verksamheten på orten.

Av de 168 kooperativa medlemmarna hade ett 60-tal infunnit sig på mötet.

Nuckö kommuns verkställandekommitté avhjälper kreatursfoderbristen i bygden

På grund av den ihållande torkan under stället sommar blev kreatursfoder ytterst knäppt ut i bygden, detta var särskilt fallet med stråfoder. Trots att staten har trätt emellan för att avhjälpa foderbristen genom att släppa ut i handeln billigt stråfoder från de övriga delstaterna i Sovjetunionen, har under de senaste månaderna foderbristen på flera gårdar blivit ett svårloft problem, som de enskilda bönderna knappast kunna lösa. Förordnandekommittén har kommunens verkställandekommitté fått trädla emellan och fördela stråfoder mellan djurgårdarna i kommunen. Denna fördelning har verkställandekommittén genomfört så, att de bönder, som haft foder i överskott, fått sälja detta till sådana som varit utan.

Enligt uppgifter av ordföranden i kommunens verkställandekommitté har man på detta sätt redan kunnat hjälpa 16 bondgårdar. Varje bondgård har till att börja med fått köpa till av staten fastställda priser 160 kg stråfoder, hö eller halm. Priset för stråfoder har varit: vårsäddshalm 8 kop pr kg, ångsäd 10 kop pr kg, och vallhö 15 kop pr kg.

Genom kommunens ingripande tror man sig kunna avhjälpa foderbristen på orten, så att djurgårdarna inte behöva skilja sina djur.

Nuckö brandkår hade sammanträde

Söndagen den 9 mars hade brandkårens medlemmar på Nuckö samlats till allmänstämma i kommunhuset. Sedan styrelsen avgivit årsberättelse över brandkårens verksamhet, valdes ny styrelse och nya revisorer. Till ordförande valdes A. Kasele. Dröfter godkändes budgeten för nästa verksamhetsår. Medlemsavgiften bestämdes av allmänna stämman för nästa år till en rubel pr medlem och år.

Vidare beslöt det att under den närmaste framtiden kontrollera de förskräddes bussen, varigenom eldfaran skärpt kommer att minska.

Kamraterna bland de samlade var god och alla trycktes in, vilken stor uppgift brandkåren har att uppfylla ut på landsbygden och varje medlem är redo att på bästa sätt under framtiden understötta brandkårsverksamheten på orten.

Förberedning av kommunalhandels yrkesutbildning.

I år måste kommunalhandels betydligt utvidga sin verksamhet för att uppfylla sin stora uppgift vid folkskolorna med varor i det nya socialistiska samhället.

Kommunalhandeln är medveten om att dessa uppgifter kunna ordentligt uppfyllas endast med personal som är riktigt vald och utbildad. Den gamla personalen räcker inte till, den bör betydligt fullkomnas. Särskilt nödvändigt behövs man kontorschefer och säljare för matvaru-, hött- och divershandeln, dels även kontorister och bokhållare.

Valet och utbildningen av den nya personalen företar ETK med särskilt stor iver och redan vid årets början håller man en hel rad snabbkurser som vara i två veckor. Kurserna för bokhållare vara ungefär sex veckor.

Till kurserna mottas såväl män som kvinnor, som åtminstone ett års handelspraktik på minstvarande område, ansluten i kommunal- eller privathandeln. Efter avslutning av kursen får de genast anställning i kommunalhandeln.

På kurserna undervisar man i politiska ämnen, i sovjetlandets uppgifter och organisation, affärsarbets teknik och varukännedom, på bokhållarekursen även bokföring och planering av försäljningsarbete.

Närmare upplysning om kurser giva alla kooperativ över hela landet.

Ungdom i bygden!

Meddela Sovjet-Estland om ert arbete!

Bland vormsöborna

Under olika tre veckors vistelse på Vormsö har jag sammanträtt med en stor del folk från skilda byar och jag har fått den uppfattningen att folket på Vormsö allt mer kommit till klarhet om fördelen som sovjetmakten har givit estlandssvenskarna på deras kulturella och politiska utvecklings väg.

På ett möte i byn Rumpo förklarade bönderna, att de framför allt önskade få dit en lantmästare att genomföra jordplaneringen, vilket ännu inte är genomförd i denna by. Vidare önskade bönderna och de mindre jordbrukarna i Rumpo, att de i god tid kunde få dit en traktor för uppladdning av sin jord.

När frågan om den omtalade utresan till Sverige förekom, visade det sig, att de flesta står främmande för denna fråga och de sade sig inte finna skäl till att resa ifrån sin hembygd under nuvarande lugna och goda förhållanden.

Ångkvarn till Vormsö

Då det för vormsöborna ställer sig ganska svårt att få sin säd malad, särskilt finare mjöl och gryn, har man på Vormsö börjat diskutera frågan om anläggandet av en ångkvarn på ön. De små väderkvarnarna, vilka ägas av tre — fyra bönder kan man endast mala grovt mjöl på som t. ex. åt boskaps och de sösta tid för bonden vid malningen, som går mycket trögt. Ofta händer det att hushållet får lida brist på mjöl, då det en längre tid har varit vindstilla och man har inte fått mala. Många småbönder äga till och med ingen kvarn och måste för att få sin säd malad söka sig över sjön till fastlandet till ångkvarnarna. Att detta är svårt och krångligt att med de små båtarna försä de tunga sädesbäckarna över till fastlandet, detta känner varje vormsöbonde väl till.

I år har det varit ännu svårare än tidigare med malningen på fastlandet, då "Ransal" ångkvarn, som ligger invid Hapsal, är sönder och man har varit tvungen att fara ända till Risti, som ligger 33 km. från Hapsal, för att där mala sin säd. Det blir för vormsöborna att komma med häst omkring 60 km och denna färd trötter ut både man och häst, det tvivlar nog ingen på, som känner till förhållandena, när man skall färdas över isen under vintern.

På Vormsö finns det över 200 gårdar och det skulle löna sig ganska bra att uppehålla en ångkvarn där under vintermånaderna. Under den gamla borgerliga regimen tid voro ju svenskarna som minoritetsfolk hatade av de sty-

rando "herrarna" och då var det ingen idé att komma fram med sådana tankar. Men då det arbetande folket nu kommit till makten och vi ha blivit likställda med alla andra folk i Sovjetunionen, få vi hoppas, att Estlands arbetande folks regering även tar estlandssvenskarnas frågor och intressen i betraktande och försöker tillmötesgå dem.

Väglaget mellan Nuckö och Hapsal har ytterligare försvårats

De sista dagarna tövder har haft till följd, ett väglaget mellan Nuckö och Hapsal ytterligare försvårats. Lön (töken av ett fotadjupt lager av isbjör, som på vissa ställen väcker ända upp under islagen, varigenom vägen har blivit nästan ofarbar med tunga last. Hitilltills har dock isen varit stark, så att man utan risk kunnat åka över Hapsaviken, men på grund av smältvattnets frätande inverkan och sprickbildningar i isen har denna redan på vissa ställen blivit så pass svag, att på tisdagen den 11 mars ett par hästar glögo ner sig på isen. Man kunde dock utan svårighet få upp dem igen. Dessa platser öka numera utpräglade med enrisurkor.

Förordnandekåren började iakttaga försiktighet, när de färdas över isen, så att de inte åka i.

Läs Sovjet-Estland!

Jord, får inte resa till Sverige. Nu har samma person beslutat sig att stanna kvar här då han fått veta, att det inte är många som tänker resa härifrån och önskar nu att återgå den jord han tidigare avsat sig.

Detta är endast ett exempel på, huru folk blivit vilseledda. Många illvilliga rykten ha spritts av f. d. kapitalister och spekulanter och andra folkfientliga element, men det estlandssvenska arbetande folket vet, att med sovjetrepublikens Estlands skapelse en ny, ljusare tidsperiod började även för det och på grund av Sovjetunionens regeringens försiktiga och kloka fredspolitik, är vårt land befriat från krigets farliga ödeljagelse och vi har nu möjlighet att själva bestämma vår framtid.

Nu när vi estlandssvenskar fått frihet att kunna arbeta och utveckla våra politiska och kulturella intressen, är det varje medborgares heliga plikt att aktivt deltaga i uppbyggnaden av det socialistiska samhället.

L. Malmu.

Den Internationella Kommunistiska Kvinnodagen

Den 8 mars firades den Internationella Kommunistiska Kvinnodagen med stora festligheter i hela Sovjetunionen. I fabriker, skolor och folks hus hölls sammanträden, där man ärade arbetshjältar — kvinnor. UK(b)P:s Centralkommitté beslutade i sitt beslut den 8 mars vid den Internationella Kommunistiska Kvinnodagen kvinnliga arbetare, kvinnor från kolhoser och alla arbetande kvinnor i hela Sovjetunionen. I detta beslut sades i korthet: Sovjetunionens folk mottaga den Internationella Kommunistiska Kvinnodagen under lugna arbetsförhållanden, vilket garanteras av Sovjetunionens riktiga utrikespolitik.

Enbart inom Sovjetunionens industri och transport arbete över fem miljoner kvinnor. Inom det socialistiska uppbyggnadsarbetet alla grenar ge tio- och hundratusentals kvinnor med sitt arbete höga förebilder vid det socialistiska arbetet. Till de aktiva leden av det socialistiska livets uppbyggare har kommit nya miljoner befräddade kvinnor från Västra Ukraina, Västra Vitryssland, Bessarabien, Norra Bukovina, Litauen, Lettland och Estland. Dessa kvinnor deltaga för första gången i Unionens produktions- och kulturarbete.

Nom motsats till den under lugna omständigheter arbetande Sovjetunionens kvinnor lida de kapitalistiska ländernas kvinnor på denna Internationella Kommunistiska Kvinnodag de hemskaste vedermödrar. Kriget berövar dem hem och familj, nöden pressar dem ned och förtvivlan kastar dem i religiösa förblindande fann. Den fascistiska ideologin förgiftar hennes utveckling, med våld och alla möjliga medel insuggerer man henne den "medfödda mildsvärigheten" och den enda "helig" uppgiften — att föda nya arbetsskara, nytt material till den allt uppslukande krigsguden.

Jordbruksmaskiner från Sovjetunionen till de Baltiska staterna

De unga baltiska sovjetrepublikerna förbereda sig för den första sovjetvåren. En stor hjälp ges åt den arbetande lantbefolkningen i de nya republikerna vid genomförandet av värsådden genom de nys anlagda maskin- och traktorstationerna.

Maskin- och traktorstationerna komma att förse med kraftiga traktorer. Folkkommissariatet för Industri kommer att sända dessa nya traktorstationer nya invecklade jordbruksmaskiner och redskap. Stationerna skola till våren få 800 traktorer med fem plogar, över 300 sångningsmaskiner, ett stort antal randaler, kultivatörer o. s. v.

Vid maskin- och traktorstationerna kommer det att anläggas maskin- och hästuthyrningspunkter, som komma att tjänstgöra i lant-hushållningen för att forsla jord-

bruksredskap. Till våren kommer det att till dessa punkter sändas många tusen hästplogar, randaler av märket "Zigzag", sångningsmaskiner, tröror och annat. Huvudstyrelsen för jordbruksmaskiner har börjat sända i väg skördemaskiner och redskap till de baltiska staterna. I det borgerliga Litauen, Lettland och Estland ägde endast några få jordbrukare invecklade jordbruksmaskiner. Litauens, Lettlands och Estlands jordbruk kommer att omorganiseras efter sovjetmönster och förse med de nyaste jordbruksmaskiner. (TASS)

4.410.000.000 rubel åt barnrika mödrar

Med varje år växer de summor, som staten ger till understöd åt barnrika mödrar. År 1936 fluge barnrika mödrar 200.200.000 rubel i understöd, i fjol över 1.225.500.000 rubel och efter lagens skriftstärkande 4.410.000.000 rubel. Stället hjälp få i Sovjetunionen omkring 460.000 mödrar. (TASS)

patallat bodde — så karaktäriserade en moderbar Mooska före revolutionen. Denna belysning är ganska riktig. Stads centrum är stort med breda gator, men förseiderna, dit ombyggnaden ännu inte har hunnit, är gammal — som en gat-by. Men med varje dag rivas de gamla byggnaderna ner och nya, moderna bus växa upp i stället.

Lenins Mausoleum och Kremlin — det är de första ställen vi besöka i Moskva. När man inträder i mausoleet, känner man sig lite nervös. Man tänker ungefär följande: jag träffar den man, som slog imperialisismen och upprättade proletariets diktatur; jag träffar mannen, som skrev boken "Imperialism som kapitalismens högsta stadium". Och många andra sådana tankar gå genom huvudet, när man går över Röda Torget mot Mausoleet.

I Mausoleet härsker djup tystnad. Alla blickar äro vända mot marmorskyggen. Här ses vi mannen, som ledde proletariets revolution och ledde uppbyggandet av det första socialistiska samhället i världen. När jag lämnar Mausoleet, ser jag särskilt i gamla människors ögon (äro. Också en gammal arbetare torkar sina ögon. Till dessa står han närmast ty

Sovjetmakten hjälper kvinnan

Vad som göres i Hapsal och Läänemaa för mödrars och barns skydd

Vid mödrarnas byrå och barnrådgivningsbyrå i Hapsal arbetar även Hapsals socialbyrå. Byrån giver juridiska råd samt ordnar mödrars och barns skydd. Förutom Hapsals byrå finns det även en i Lihula, som lyder direkt under centralbyrån i Hapsal. Minat en gång i månaden reser ledaren för socialbyrån i Hapsal till Lihula och giver där råd åt befolkningen. Socialassistenten besöker minst en gång i veckan rådgivningsbyrå i Lihula. Förutom den hjälp och de råd, som rådgivningsbyrå och socialbyrå giver besökarna ha även alla barn under ett år tagits under byråns patronage och av dessa finns det i Hapsal 121 och över hela länet 300.

Besökarnas antal hos socialbyrån stiger alltjämt. Mödrarna börja alltmera förstå att uppsökta sovjetförordningen och de fördelar den ger den arbetande kvinnan. Detta visa de siffror av besökare, som besöka socialbyrån för att där få hjälp och råd. Under januari enadad har socialbyrån besökt av 73 personer, på brevlig väg 11 personer rådgivning socialbyrå och per telefon tio gånger. För försvaret av mödrarnas intressen inför domstol har byrån tagit initiativet 13 gånger, inför administrativordningen 23 gånger. Hapsal har besökt av socialassistenten 61 gånger och läst 37 gånger. Av juristen och socialassistenten har givits råd åt Lihula rådgivningsbyrå 13 gånger.

Under februari månad ha dessa siffror betydligt ökat. Hapsals socialbyrå gav råd 136 gånger, per post 21 gånger och per telefon 5 gånger. Klagen har den anfört 33 gånger och i administrativordningen 10 gånger för försvaret av mödrars och barns intressen. Åt hem i Hapsal gavs det under februari månad råd 13 gånger och i hem i Läänemaa 7 gånger. Byrån i Lihula har besökt av 7 personer.

I socialbyrån förklaras det, att mera uppmärksamhet skall fästas vid ordnandet av skyddet av mödrar och deras intressen. Mycket arbete finns även med barnrika familjer. Byrån sätter också stor uppmärksamhet vid barnrika familjer. Man har hjälpt mödrar att fordra dokument och hjälp, som lagen föreskrider barnrika familjer. Som bekant få barnrika mödrar, vilka ha mer än 7 barn ett understöd på 2000 rubel om året och de, som ha mer än 11 barn få det första året ett understöd på 5000 rubel och de följande åren varje år 3000 rubel. Understöd få alla de mödrar, vars yngsta barn är under 5 år. Barnrika mödrar med över 7 barn finns i Läänemaa 34. Den barnrikaste kvinnan i Läänemaa är Elisabet Linta i Ridala kommun, som har 14 barn. Följer Marie Pili från Emmaste kommun, som har 13 barn. Den barnrikaste pleteen i Läänemaa är i Pihlajapõõ kommun på Dagö, där det finns 20 barnrika familjer.

Plockare i fiskarkothos på fin fångst på Vita Havet.

De stora skördarnas hemlighet

Rensandet och sorterandet av utsädet höjer mycket skörden

I Sovjetunionens jordbruk har på sistå tiden väckt mycket stor uppmärksamhet jefremovörrelsen i Siberien, i Altai krai, där några förebildliga kolhoser ha fått överräskande stora skördar, vilka ofta stiga till 100—140 pud pr. ha. Man kan även märka, att den högsta skörden i världen — 101 centner och 10 kg har erhållits år 1939 i Altai krai. Hemligheten med jefremovörernas höga skördar är användandet av moderna jordbruksredskap, varvid en särskilt stor uppmärksamhet fästes vid rensandet och sorterandet av utsädet, utrotandet av ogräs samt intensiv odling och gödning av jorden.

De som få dessa höga skördar äro medvetna om, att det största hindret för erhållande av en hög skörd är ogräsen. Ogräset tar från kulturväxternas deras näring, jordens fuktighet, rum och ljus. Sovjetunionens vetenskapsmän undersökningar visa, att enbart åkerskap jord ur jorden två gånger mera kväve- och fosforsyra än t. ex. havre. Förutom detta sprida ogräsen många slags fröskudomar och äro skadningsaktiva (tillhåll). Utgående från detta kan man förstå jefremovörernas agrotekniska grundregel — för utskänsning endast rent, jämngrövt och fullgott frö. Jefremovörerna rensa och

sortera utsädet mycket grundligt, då de låta det gå två gånger genom rensningsmaskinen samt 2—3 ggr genom tröror. På detta sätt får man ett sådant frö, vars renhet är 99,8%, grobarhet 98% och såningsvärde 97,3%. Av dessa saker: ha vi något att lära.

Först och främst bör det för var och en vara klart, att ett sådant ogräsbekämpande utsäde, som användes under den borgerliga regimen i Estland, vill man nu inte mera använda, då sovjetmakten har försäkrat jordbrukaren hans arbetslös. Enligt de statliga kontrollstationerna inneblott varje utsäde under de senaste åren 4 miljoner ogräsfön på en ha eller 400 ogräsfön på en kvadratmeter. Man kan förstå, på hur många hundratal kilo kväve, fosfor och kali jorden berövas när den översås med så mycket ogräsfön.

Betraktande detta bör varje ESSR-jordbrukare i år låta rensa och sortera sitt utsäde, ty med detta höjes mycket skörden. F. n. när vinterväggarna äro goda, är det just den lämpligaste tiden att låta rensa utsädet. Vid rensandet och sorterandet av utsädet, får man inte glömma, att på de orter, där det inte finns rensningsmaskiner, utsädet skall släppas genom tröror. J. V.

Läkare av övriga unionsrepublikerna till ESSR

Vid läkarnas rådgivningsrådsrådet att anordnade Folkkommissariatet för Hälsovård med tal, varvid han gav en översikt över arbetsplanen på hälsovårdsrådet. Han beskrev även det arbete vi hittills ha gjort på nämnda område, vilket haft till resultat enlängdandet av ett stort antal ambulanser, sanitärpunkter, barnhem, polikliniker o.s.v.

Våra hälsovårdsanläggningars näraste uppgift är att bekämpa dödlighetsprocenten bland de unga. Förklarar angående orsakerna till barnskudomar skola ges. Vi skola höja värden om mödrarna och därmed kommer även deras ställning att förbättras. Det är nödvändigt att bekämpa aborten och klargöra för kvinnorna, vilket stora inflyttan de detta har på kvinnornas hälsa. Slutligen skola vi även utrota prostitutionens skamliga rötter.

Vi har på hälsovårdsrådet att använda oss av en fem gånger större kredit än under den borgerliga regimen och för att framgångsrikt genomföra omdaningarna behövs det en mycket stor energi. Som UK(b)P:s och Unionens Folkkommissariats representanter arbetar kamrat Saveljev hos oss, vilken har givit oss noggranna anvisningar om utbildandet av kadern. Från Tartu universitet kommer det till våren ut 25 nya läkare och till hösten 35. Men det är för lite för att lösa läkarebråket hos oss, varför det periodiskt kommer att hämtas läkare från de andra unionsrepublikerna.

I fortsättningen följa en del referat av specialiteter om barnavården och värden av havande kvinnor, om smittsjukdomar och andra hälsovårdsproblem.

Anteckningar från Leningrad till Moskva

Moskva

Moskva — USSR:s huvudstad. Vid närmmandet av denna stads namn får man alltid en känsla av stora dimensioner. Och detta är också rätt: Moskva ligger hundratala kilometer från oss, det är historiskt sett en mycket gammal stad, och det nuvarande Moskva är med sina dimensioner mycket stor stad. När man reser från Leningrad till Moskva, vill man alltid föreställa sig dessa båda storstäder med varandra.

Leningrad är historiskt ungt. Huvudintycket av det blir nämnting ligge, fredligt. Men Moskva — med sin livliga trafik och stora skyskraper — ger en helt annan bild. Leningrad med sina gamla byggnader gör intryck av att vara en gammal historisk stad, men Moskva åter med sina stora, nya byggnader en modern storstad. Motsatsen, men ändra är det så.

Moskva en modern stad? — frågar den som har sett Moskva före revolutionen. Ja, just en modern storstad. Före oktoberrevolutionen var Moskva en stor by, vars hjärta var några större byggnader, där adelen, köpmän och ka-

patallat bodde — så karaktäriserade en moderbar Mooska före revolutionen. Denna belysning är ganska riktig. Stads centrum är stort med breda gator, men förseiderna, dit ombyggnaden ännu inte har hunnit, är gammal — som en gat-by. Men med varje dag rivas de gamla byggnaderna ner och nya, moderna bus växa upp i stället.

Lenins Mausoleum och Kremlin — det är de första ställen vi besöka i Moskva. När man inträder i mausoleet, känner man sig lite nervös. Man tänker ungefär följande: jag träffar den man, som slog imperialisismen och upprättade proletariets diktatur; jag träffar mannen, som skrev boken "Imperialism som kapitalismens högsta stadium". Och många andra sådana tankar gå genom huvudet, när man går över Röda Torget mot Mausoleet.

I Mausoleet härsker djup tystnad. Alla blickar äro vända mot marmorskyggen. Här ses vi mannen, som ledde proletariets revolution och ledde uppbyggandet av det första socialistiska samhället i världen. När jag lämnar Mausoleet, ser jag särskilt i gamla människors ögon (äro. Också en gammal arbetare torkar sina ögon. Till dessa står han närmast ty

de ha levat de år då Lenin förverkligade revolutionen.

Men Lenin lever vidare i de kommande generationerna. Varje Sovjetmedborgare är i främsta rummet en ung leninist.

Mausoleet besöks varje dag av tusentals människor. Det var den 22 januari. Köor av människor, som ville besöka Mausoleet, utbreddes sig över hela Röda Torget och alla ville se Lenin.

Från år 1924 till i dag har Mausoleet besökt av 38 miljoner människor. Och endast under 1940 — 3 miljoner människor.

Dessa siffror säga oss mycket.

När jag kom tillbaka till Tallinn, frågade den förste bekanta jag mötte: "Reste du också med Metro?" När jag f. n. tänker på Metro, så förstår jag också, varför denna åsatt tillgades så. Metro är verkligen något sådant, som gonat drar alla uppmärksamhet till sig, som första gången äro i Moskva. Men moskvabon själv är så van vid Metro som vi t. ex. äro med spårvagnen.

Metro — den underjordiska järnvägen — ligger 100 meter under Moskva. När man har löst en 30 ropet tillbjudit sätter man sig i sekatoren som för en ner till Metro.

De bästa intrycken bjuda stationerna. Varje underjordisk station är ett konstverk för sig själv. Särskilt mycket finna det skulpturer, varvid till motiv har tagits arbete, ungdom osv. Förutom skulpturer finns det konstnärligt utstydda väggar, som äro av marmor.

Trafiken är snabb och säker. Inte vid en enda station fingo vi vänta på tåget mer än i tre minuter. När tåget anländer till en station, öppnas vagnarna alla dörrar, passagerarna stiga in och tåget fortsätter med stor hastighet mot nästa station. Metros höga längd är f. n. 60 km. När man började bygga den, skattade många åt planen och trodde, att det hela var ett tomt arbete. Ett sådant bygge var inte möjligt i Moskva. Men när det var färdigt och eskalatorn redan hade fört hundratala människor ner under jorden, kommo också tvivelarna utskräslarna. När de hade åkt ner och sått sig i vagnen, skrekade de på huvudet och sade: "De gjorde en sak, det" — Så talas det om skrämmarna, när Metro bygges. Men tänkta var till det uttrycket byggs vid byggandet av Metro det gamla ordspråket: skrättar bläst som skrättar slat. Sovjetunionens förskäla alltlig tyokale, F. n. byggs nya underjordiska järnvägar till de gamla och därmed uppstår ännu en livligare trafik.

Vackert är intrycket från Metro. Och på grund av detta förstår jag även dem, som göra den första frågan om Metro.

Ett eget kapitel är Moskvas gatutrafik. Gatorna äro breda. Biltrafiken är mycket livlig. Därmed kan även förstå, varför biltrafiken ledes med eldsignaler, som böra noggrant observeras.

På eftermiddagen, när människorna komma från sitt arbete, är fottrafiken särskilt livlig. Pojngångarnas rörelse är noggrann och de måste ta hänsyn till ordningen.

Vad är det? Du ser endast, hur en milis skyndar sig en skolpojke, som har försenats en timme till skolan och nu vill gå den direkta vägen över gatan för att fortare hinna dit. Men ordning är ordning och han får gå tillbaka.

Moskva — gammalt historiskt, men nytt och modernt till sitt utseende. Här emellan de stora husen, den livliga trafiken och de våldiga industriianläggningarna, förstår du, varför Sovjetunionens styrka ligger.

Moskva — du är gammal men f. n. ser ögat dig endast i en utgödmilig levnadskraft och tillväxt.

Rein Alasoo.

